

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української й іноземної філології та журналістики
Кафедра англійської філології та світової літератури
імені професора Олега Мішукова**

**МЕТОДИЧНІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «КРАЇНОЗНАВСТВО
АНГЛІЇ ТА США» З ВИКОРИСТАННЯМ ВЕБ МУЛЬТИМЕДІА
ІНСТРУМЕНТАРІЮ**

Кваліфікаційна робота (проект)
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконавиця: здобувачка 2 курсу,
251М групи
Спеціальності 014.02 Середня освіта
(мова і література англійська)
Освітньо-професійної (наукової)
програми магістр
Кара Світлана Сергіївна
Керівниця професорка, докторка
педагогічних наук
Співаковська Євгенія Олександрівна
Рецензентка кандидатка філологічних
наук, доцентка, стейкхолдерка,
учителька англійської мови
Академічного ліцею ім. О.В. Мішукова,
Херсонської міської ради при
Херсонському державному університеті
Кострубіна Ольга Валеріївна

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ 1. Теоретико-методичні засади курсу «Країнознавство Англії та США»	4
1.1. Категоріальний апарат вивчення проблеми.....	4
1.2. Стан вивчення країнознавства у сучасній англомовній освіті	6
РОЗДІЛ 2. Формування мотивації до вивчення англійської мови через дисципліну «Країнознавство Англії та США»	9
2.1. Підходи до оптимізації вивчення курсу «Країнознавство Англії та США»	9
2.2. Web-мультимедіа енциклопедія, як засіб вивчення курсу «Країнознавство Англії та США».....	18
РОЗДІЛ 3. Перевірка реалізації моделі в практиці закладів вищої освіти	32
3.1. Аналіз експериментальної роботи.....	32
ВИСНОВКИ	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	38
Додатки	42

ВСТУП

Велика кількість науковців як вітчизняних так і зарубіжних висвітлюють важливість використання інформаційних технологій у навчальному процесі. Питання необхідності заглиблення в культуру, мова якої вивчається, а також деяких мовних матеріалів на заняттях країнознавства досліджували такі вчені як А.О. Брагіна, Е.М. Верещагін та В.Г. Костомаров, І.О. Зимня, Г.В. Колшанський, А.М. Крюков, Н.В. Кулібіна, О.О. Леонтєв, Ю.І. Пасов, О.Л. Райхштейн, Л.П. Смелякова, Г.Д. Томахін, М. Clarke, Donahue та Parsons. Інформаційні технології допомагають ефективно користуватися вивченими матеріалами під час занять країнознавства Англії та США.

Актуальність обраної теми полягає в тому що завдяки інформаційним технологіям викладач має змогу продемонструвати пам'ятки культури та архітектури, природи країн, мова яких вивчається, Завдяки доступу до web мультимедіа викладач надає учням найточніші статистичні дані, що стосуються демографічного складу населення та економіку країн. Web мультимедіа продукти відкривають нові можливості засвоєння знань з країнознавства і викликають у студентів інтерес до практичного оволодіння мовою.

Виходячи з цього, була обрана **тема магістерського дослідження** «Методичні питання викладання курсу країнознавство Англії та США з використанням веб мультимедіа матеріалів».

Мета магістерського дослідження – обґрунтувати теоретико-методичні засади викладання курсу країнознавство Англії та США з використанням веб мультимедіа матеріалів.

Завдання магістерського дослідження :

- 1) Здійснити аналіз досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та практиці;

- 2) Охарактеризувати сутність і зміст моніторингу викладання країнознавства в шкільній практиці;
- 3) Теоретично обґрунтувати та розробити методичний супровід вчителя іноземної мови у викладанні країнознавства;
- 4) Експериментально перевірити ефективність методичного супроводу.

Об'єкт магістерського дослідження – підготовка вчителя іноземної мови до викладання країнознавства в шкільній практиці.

Предмет магістерського дослідження - методичний супровід викладання курсу країнознавство Англії та США.

Методи магістерського дослідження – в роботі використано такі методи, як: теоретичний (узагальнення теоретичних джерел в аспекті магістерської роботи) ; метод синтезу, аналізу, історичний метод (залучено для підготовки теоретичного аспекту викладання країнознавства) ; залучено методи емпіричного рівня, гіпотетичний, логічний, сходження від абстрактного до конкретного.

Наукова новизна магістерського дослідження – здійснений теоретичний аналіз проблеми підготовки вчителя до викладання іноземної мови в розділі країнознавство.

Практичне значення магістерського дослідження – розробка методичного супроводу та експериментальна апробація його в практиці школи.

Структура магістерського дослідження – дане дослідження складається зі вступу, трьох розділів, кожен з яких має підрозділи, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ КУРСУ «КРАЇНОЗНАВСТВО АНГЛІЇ ТА США»

1.1. Категоріальний апарат вивчення проблеми.

Країнознавство - це наука, яка одночасно вивчає країни і регіони світу, опрацьовує, систематизує й досліджує дані про їхню природу, парафію, внутрішні просторові відмінності [Масляк, 2008].

Об'єктом вивчення даного курсу є країни вцілому, а також їх частини (райони, штати, області, провінції тощо) і різні інтернаціональні угруповання. Регіони світу вивчає не лише країнознавство, вони є об'єктом вивчення й інших наук і навчальних дисциплін (історії, географії, філософії, культурології, соціології). Кожна з них обґрунтовує лише певну сторону об'єкта, тобто його конкретні властивості, явища, процеси. Предметом країнознавства є країни і регіони світу, які діють як єдиний компонент на світовій політичній арені. Країнознавство поєднує в собі універсальні знання про країни, відображаючи цілісну картину буття основних країн [1]. Країнознавчий спосіб вивчення іноземної мови є фактором розвиваючого навчання. Країнознавство має пізнавальне значення, тому що воно розширює загальний кругозір тих, хто вивчає іноземну мову; воно формує країнознавчу компетенцію – це знання учнів про культуру країни, мова якої вивчається (історія, географія, економіка, традиції та звичаї країни) [4, ст. 57].

Курс «Країнознавство Англії та США» включає наступні твердження: — всі сфери функціонування будь-якої країни є тісно взаємопов'язаними між собою;

- неможливо отримати цілісну картини про державу чи регіон при вилученні того чи іншого її елементу (сфери або регіону);
- країни і міждержавні утворення існують у часту, який разом з простором визначають буття людей, народів і суспільств;
- неабияке значення має взаєморозташування країн та регіонів стосовно одне одного у географічному (геополітичному) просторі;
- кожна країна може складатися з підсистем нижчого ієрархічного рівня, до яких відносяться територіально-управлінські системи (штати, губернії, області, провінції тощо);
- існування утворень (країн і регіонів) може відбуватися у процесі зміни їх станів у результаті як внутрішньої, так і зовнішньої взаємодії елементів [Масляк, 2008].

Веб мультимедіа – це сукупність сучасних засобів аудіо- теле-, віртуальних комунікацій, що використовуються в процесі управління різними видами діяльності. Засоби мультимедіа дозволяють набувати знання в різних сферах діяльності. Останнім часом значно змінилися технічні можливості організації занять з іноземних мов, а особливо, занять з країнознавства Англії та США. Багато вітчизняних і закордонних вчених розглядають питання використання інформаційних технологій на заняттях з іноземних мов. На сучасному етапі перед викладачами постає надзвичайно важливе завдання, яке полягає у вихованні та підготовці майбутніх спеціалістів, які будуть спроможні включитися в якісно новий етап розвитку сучасного суспільства, а саме етап стрімкого розвитку інформаційних технологій. Новітні інформаційні технології значно впливають на планування освіти, зважаючи на її зміст, форми і методи навчання, що призводить до зміни вимог до випускників вищих навчальних закладів. У сучасному суспільстві відбувається перехід від індустріалізації до інформатизації, тому сучасні українські ВНЗ стають за мету випуск високоосвічених фахівців, які досконало могли б

володіти сучасними інформаційними технологіями. Особливо це стосується випускників відділень і факультетів іноземних мов [33, ст. 97].

На сьогоднішній день зразком найповнішого та авторитетного подання інформації із широкого кола запитань, як відомо, є енциклопедія, що у перекладі із давньогрецької буквально тлумачиться як “циклічне навчання, виховання; цикл, коло знань” [6, ст. 49]. “Енциклопедія є довідково-інформаційним масивом на паперових або електронних носіях, з певним алгоритмом пошуку інформації – як правило, у вигляді алфавітного розташування статей, покажчиків (індексів), відсилок (гіпертексту), інших пошукових систем” [12].

На основі визначення В. Г. Редька іншомовної культурологічної компетентності учня середньої школи (Редько, 2012, с. 59-60), визначаємо іншомовну культурологічну компетентність учня профільної школи як інтегративну особистісну характеристику старшокласника, що ґрунтується на сукупності мовної, мовленнєвої та ЛСКК, культурних цінностей рідного народу та країни, мова якої вивчається, та передбачає здатність та готовність до міжкультурного спілкування в різних умовах міжкультурного соціуму, сприймаючи іншу культуру з власних позицій.

Створення нових web мультимедійних енциклопедій відіграє важливу роль при вивченні країнознавства Англії та США. Вони спонукають студентів до самостійної пошукової роботи і забезпечують розвиток професійної компетентності, умінь [11, ст. 310].

1.2. Стан вивчення країнознавства у сучасній англійській освіті

Сучасні інформаційні технології допомагають у вирішенні низки дидактичних завдань, а їх застосування може забезпечити підвищення якості освіти [3]. Ріст комп'ютерних технологій дещо полегшує підготовку до занять з країнознавства Англії та США. Молоді вчителі англійської мови за допомогою комп'ютеризації навчальних аудиторій і наявності мультимедійних

класів можуть не тільки читати, а ще й чути та спостерігати (фільми, відеоролики, музика, аудіо треки) повідомлення про культуру інших країн. У результаті підвищується рівень інтересу студентів до країнознавства. У процесі опитування студентів ВНЗ України, які вивчають англійську як основну або другу іноземну мову, виявилось, що схвальне відношення до дисципліни, яка розглядається, висловлює 100% респондентів [2]. Це певним чином пов'язано з використанням саме інформаційних технологій, які надають можливість вивчити інформацію про країну, мова якої вивчається. У зарубіжній методиці напрям використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов отримав назву CALL – Computer Assisted Language Learning [1].

Якщо порівнювати традиційні методи навчання країнознавства, то навчання за допомогою інформаційних технологій має певні переваги:

1. Можливості спілкуватися з носіями мови, знайомство з культурою їхніх країн.
2. Необмежена кількість автентичної інформації, широкий вибір матеріалу та джерел інформації.
3. Наявність мультимедійного тексту (використання аудіо та відео) замість використання звичайного лінійного тексту підручника.
4. Збільшення часових рамок процесу навчання при наявності доступу до мультимедійного інструментарію (навчання не зупиняється на заняттях в вищих навчальних закладах).
5. Висока мотивація та зацікавленість студентів у навчанні [20].

При вивченні курсу країнознавство Англії та США маємо можливість ознайомитися з особливостями географічного положення та клімату Великої Британії та Сполучених Штатів Америки, їх суспільно-політичного ладу, формування національної освіти, конфесійної та етнічної мобільності населення, сучасного процесу стратифікації суспільства, культури, літератури та мистецтва, а також з найбільш важливими

подіями в історії Великої Британії та Сполучених Штатів Америки. Завданнями курсу є: розширити знання студентів у галузі історії, економіки, політики, географії, культури Великої Британії та США з побутового до професійного рівня; навчати студентів самостійно користуватися матеріалами, обробляти отриману інформацію й робити повідомлення на задану тему. Курс допомагає підвищити загальнокультурний рівень студентів у процесі вивчення географії, економіки, політики, історії, культури цих країн [28, ст. 79].

Стан вивчення курсу країнознавство Англії та США вважаю задовільним, тому що по закінченню вивчення маємо такі результати :

- Вільно спілкуємося з професійних питань з фахівцями і нефахівцями літературною англійською мовою.
- Ефективно працюємо з інформацією: добираємо її з різних джерел, критично аналізуємо, адекватно інтерпретуємо, впорядковуємо, систематизуємо.
- Використовуємо інформаційні та комунікаційні технології для того, щоб вирішити складні спеціалізовані задачі і проблем професійної діяльності.
- Добираємо необхідну інформацію, використовуючи пошукові системи, зокрема Інтернет, та створюємо оригінальні інформаційні об'єкти.
- Використовуємо набуті знання з країнознавства у практичному курсі англійської мови та у подальшому вивченні іноземної мови у закладах загальної середньої освіти.
- Використовуємо набуті знання та навички для організації міжкультурної комунікації.
- Співпрацюємо з колегами-представниками інших культур.
- Знаємо і розуміємо основні соціально-історичні процеси в англійському суспільстві та їх значення у глобальному контексті.
- Дотримуємося правил академічної доброчесності. [17,ст.60].

РОЗДІЛ 2

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЧЕРЕЗ ДИСЦИПЛІНУ «КРАЇНОЗНАВСТВО АНГЛІЇ ТА США»

2.1. Підходи до оптимізації вивчення курсу «Країнознавство Англії та США»

Комунікативна компетенція є крайнім результатом навчання, яке полягає не тільки у володінні іншомовною технікою, а й в засвоєнні великого обсягу позамовної інформації, що може сприяти адекватному спілкуванню та взаєморозумінню, так як останнє неможливе без принципової єдності комунікантів в питаннях, пов'язаних з основними відомостями щодо навколишньої їх дійсності. Значні відмінності в запасі даного роду інформації у носіїв різних мов, загалом можуть виражатися в різних матеріальних і духовних умовах існування народів і країн, що відповідають особливості їх історії, культурного розвитку, суспільно-економічної формації, політичної системи та іншого [12, с. 54].

Грунтуючись на вищевикладеному, визначається загальноприйнята необхідність вивчення особливостей країн, а саме Англії та США, що доводить актуальність країнознавчого підходу в якості одного з пріоритетних принципів, що сприяє навчанню іноземним мовам.

Мовна компетенція характеризується, як здатність використовувати слова, їх форми, синтаксичні структури згідно до літературних норм; володінням багатством мови як необхідною умовою успішної мовної діяльності; граматичною будовою мови, новими пластами лексики, морфологічними нормами, фразеологічним запасом, нормами узгодження, управління, побудовою різних видів речень [8, с. 54].

Так, мотивацію характеризується як основна рушійна сила у процесі вивчення іноземної мови. Мотивація є сукупністю систем психологічно різноманітних факторів, що можуть визначати поведінку і діяльність людини. Щодо до процесу навчання іноземної мови під мотивацією розуміються методи і прийоми навчання іноземної мови, які стимулюють студента до кращого засвоєння досліджуваного предмета. Серед різноманітних мотивів навчання прийнято виділяти зовнішні та внутрішні мотиви. Якщо мотиви, які спонукають дану діяльність, не пов'язані з нею, то вони називаються зовнішніми по відношенню до цієї діяльності; якщо ж мотиви безпосередньо пов'язані з самою діяльністю, то їх називають внутрішніми [6, с. 54]. Зовнішня мотивація це так звана широка соціальна мотивація, пов'язана з існуючою загальноприйнятою думкою про те, що повинна знати і вміти кожна освічена людина в суспільстві. Саме громадська думка, позиція школи і викладача, думка батьків, їх уявлення про те, якою повинна бути освічена людина виступає стимулом для того, щоб досягнути кінцевий результат студентами [23, с. 54].

Існує безліч різних класифікацій підвидів внутрішньої мотивації [9, с. 43]. У традиційному вигляді використовуються 4 варіанти відповіді. Пропонується відповісти на 20 питань анкети, які виявлятимуть основні мотиви до вивчення англійської мови, використовуючи для цього тільки слова «так» чи «ні».

Велика частина підручників не сприяє формуванню необхідного рівня мовної компетенції, а також підтримці мотивації студентів, для

того, щоб вирішити дані проблем і підвищити ефективність засвоєння країнознавчої компетенції. Тому, варто використовувати додаткові ресурси, залучаючи різноманітні цікаві країнознавчі матеріали. Слід спонукати студентів до самостійного пошуку подібного роду матеріалів, організовувати роботу з різними джерелами та піклуватися про формування сприятливої психологічної паузи на уроці. Великий мотивуючий потенціал характеризується чергуванням найрізноманітніших типів, що формують інтерес студентів до різних видів діяльності, різного роду уроків. Викладачеві необхідно в своїй практичній діяльності застосовувати такі уроки як: уроки-гра, урок-спілкування, урок-поезія, урок-фантазія, урок-драматизація, відеоурок, урок-тест. Важливу роль відіграє також перегляд відеофільмів без перекладу. Діяльність, яка спрямована на проведення різних заходів щодо досліджуваного предмета у вигляді вечорів, присвячених традиційним святам відповідних англomовних країн, конкурсів пісень на мові, що вивчається має мотивуючий ефект. У результаті з'являються нові знайомства, поглиблення знань в області культури інших народів, а також формується додатковий стимул до навчання. В якості одного з найбільш потрібних в житті навичок виступає здатність людини ефективно спілкуватися з людьми [11, с. 54].

Головна розвиваюча мета мовних предметів полягає підготовці до необхідних умов, що існують в суспільстві та активізації можливостей студента в комунікативній сфері. Але, під час вивчення іноземної мови, крім мети, значну роль відіграє і метод. Викладач повинен вирішити завдання, які пов'язані з необхідністю навчання студента спілкуватися мовою, що вивчається, використовуючи максимальну кількість життєвих ситуацій під час навчання, та можливість знаходити оптимальні рішення в різних ситуаціях. У тому випадку, якщо зміст навчання і способи його подачі з пізнавальними потребами та інтересами студентів будуть узгоджені, то і негативні установки студентів не виникатимуть. Відбір

матеріалу зміцнює всіх складові мотивації у вигляді емоцій, потреб, інтересів, самих мотивів.

Для формування стійкої мотивації в студентів, викладач повинен підібрати необхідний навчальний матеріал, що мають когнітивну, комунікативну, професійну цінність, та мають творчий характер і стимулювання розумової активності студентів. Культурологічний матеріал є засобом, що використовується в навчальному процесі з навчання іноземної мови. Він створює усі необхідні умови, які мотивують навчальний процес, сприяє глибокому і розширеному пізнанню студентів [7, с. 43]. Пісні, вірші, театралізація виступають в якості обов'язкових елементів уроку.

Необхідно вживати належних заходів для того, щоб створити ефективний процес навчання, який буде інформативним, змістовним та посилювати виховний впливу на особистість тієї людини, яка навчається безпосередніми засобами предмета та буде також сприяти гармонійному розвитку світогляду та світовідчуття. У зв'язку з цим значним потенціалом володіє, як нам представляється, використання країнознавчого аспекту за допомогою застосування різних методичних засобів у вигляді: репродукцій, роздавальних матеріалів, таблиць, схем країнознавчого змісту.

Таким чином, для того, щоб успішно сформувати країнознавчу компетенцію необхідно використовувати різні дидактичні і наочні засоби навчання: опитувальник, який є формою роботи з матеріалом лінгвокраїнознавчого змісту; навчальна лінгвокраїнознавча картка, що є способом представлення лексичних одиниць з національно-культурним компонентом; усна робота за результатами перегляду відеосюжетів та інших матеріалів. Необмеженому доступу до цікавих країнознавчих матеріалами також сприяє використання інтернету [11, с. 54].

З багатьох джерел можна отримати необхідну країнознавчу інформацію: телебачення, художня література, засоби масової інформації і інше.

Всі зазначені джерела можуть бути ефективними у процесі навчання іноземної мови. Для того щоб залучити студентів до вивчення країнознавчої інформації, мало ізольованого використання даних матеріалів. Тому, необхідно використовувати різні види діяльності: фронтальну, групову роботу, парну та індивідуальну. Одним з найбільш цікавих і ефективних засобів є перегляд відеофільмів про Англію та США. Важливо брати до уваги адаптованість даних фільмів до віку і рівня володіння іноземною мовою, адже в іншому випадку студент не виконає всі необхідні завдання, згідно з цим ефективність навчання буде дорівнює нулю. До наступного виду діяльності відноситься проектна робота: проведення дослідження за темою, що цікавить, поглиблене вивчення будь-яких питань і багато іншого. Проектна робота є найбільш ефективною у процесі навчання країнознавчої та комунікативної компетенції, так як саме цей вид роботи може передбачає максимальне використання і мовних, і країнознавчих одиниць. Тому, слід використовувати такі види завдань, розучування віршів, лічилок, народних пісень, як кросворди, робота зі словниками, вивчення прислів'їв і приказок з подальшим аналізом, пошуком еквівалента в рідній мові, читання автентичних текстів, які можуть допомогти в розвитку не тільки комунікативної і соціокультурної компетенції, їх можна так само підібрати з потрібних студентів тематик.

Значна допомога у вивченні іноземної мови може досягатися у процесі використання пісень і музики, що мають безліч переваг: пісні є засобами, які можуть сприяти більш міцному засвоєнню і розширенню лексичного запасу, за допомогою включення нових слів і виразів. Найчастіше пісні можуть відзначатися вмістом власних назв, географічними назвами, реаліями країни, поетичними словами. Саме дані фактори допомагають розвинути у школярів такі якості, як: почуття мови, знання її стилістичних особливостей. Використовуючи пісні значно краще

засвоюється і активізується граматична конструкція, пісні вдосконалюють навички іншомовної вимови, а також розвивають музичний слух студентів. Розучуючи і виконуючи короткі, нескладні за мелодійною схемою пісні, часто зустрічаються повтори, виконання пісень сприяє розвитку естетики в вихованні студентів, закріплюється правильна артикуляція і вимова звуків, в тому числі і правила за фразовим наголосом, особливості ритму і багато іншого.

Використовуючи музику на уроці формується сприятливий психологічний клімат, знижується психологічне навантаження, активізується мовна діяльність, підвищується емоційний тонус, підтримується інтерес у процесі вивчення іноземної мови, яка виступає як носій культури. Використовуючи пісні на мові, що вивчається, викладач має можливість з самого початку залучати студентів до культури безпосередній країни мови, що вивчається, а також, а також, коли він застосовує в роботі своєрідний країнознавчий матеріал, створює хорошу передумову всебічного розвитку особистість студента. Пісенний жанр виступає як один з найважливіших жанрів музичної творчості. За допомогою вербального тексту формується точне і образне відображення різних сторін життя народу досліджуваної іноземної мови. За допомогою пісні розкривається душа народу, культура. Викладач, таким чином у даному процесі є посередником пізнання студентами культури, коментатора, а також стимулятора пізнавальної активності студентів.

Однак, слід зазначити, що, при здійсненні відбору пісенного матеріалу, слід дотримуватись таких вимог:

- навчальні цілі припускають відбір доступних за змістом творів;
- твори повинні містити мовний матеріал, що відповідає вимогам освітньої програми;
- необхідно повне розуміння і осмислення студентами змісту і мовного відтворення змісту текстів творів;

- необхідно, щоб мовний матеріал відповідав безпосередньо мови дітей;

- вибрані пісні повинні гармонійно вливатися в урок, співвідносячись з досліджуваними темами, а також ситуаціями спілкування, як на уроці, так і у відповідному мовному середовищі.

Наприклад, вивчаючи тему «The USA», можливо розучити з студентами таку пісню «An Englishman in New York»: I do not drink coffee I take tea my dear I like my toast done on the side And you can hear it in my accent when I talk I'm an Englishman in New York See me walking down Fifth Avenue A walking cane here at my side I take it everywhere I walk I'm an Englishman in New York. Ця пісня сприяє введенню не тільки лексичного матеріалу, а й допомагає познайомитися безпосередньо з існуючими реаліями, що вивчається. Приклад цієї пісні також дозволяє викладачеві зробити акцент на різницю між англійською культурою і атмосферою американської реальності. Спільно з дітьми можливе проведення аналізу частин пісні, а також порівняння життя людей цих двох різних держав, але в той же час – є носіями однієї мови. За методикою використання кожної пісні передбачається попереднє введення, активізація і закріплення лексикограматичного матеріалу пісень [13, с. 54].

Організувати роботу з даної піснею можна наступним чином:

– охарактеризувати пісню, розповівши про її стиль, особливості акомпанементу, виклавши її основний зміст, історію створення;

- музичне прослуховування пісні, за допомогою знайомства з музичними особливостями твору: мелодія, ритм, поділ на музичні фрази;

- перевірка розуміння змісту пісні (дослівний переклад тексту спільними зусиллями студентів під керівництвом учителя).

На більш просунутому етапі або в більш підготовлених в мовному відношенні групах корисно звертати увагу студентів на способи вираження тієї чи іншої думки засобами іноземної мови;

– робота над фонетичної складової тексту пісні, можна застосувати спосіб імітації;

– повторно прослуховувати пісню, працюючи, спираючись на текст пісні;

- прочитання тексту пісні, далі відпрацювання звуків і інтонації, також спираючись на текст пісні;

- спільно виконуючи пісню за допомогою фонограми пісні, і її акомпанементу розучувати мелодію.

Наступні два-три уроки необхідно заспівати пісню кілька разів, для закріплення її слів в пам'яті надовго.

Таким чином, країнознавчий підхід є одним з пріоритетних принципів, що сприяє навчанню іноземним мовам. До обов'язкових елементів уроку відносяться вірші, пісні і театралізації, що виступають як зразок звучання іноземної мови, адекватного відображення особливостей життя, культури і побуту народу країни, що вивчається. Вірші, пісні є носіями культурологічної інформації, тому вони сприяють формуванню духовної культури студентів, з'єднанню в єдине ціле їх розуму і душі [14, с. 43].

Для формування країнознавчої компетенції, можна запропонувати вправи, що сприяють більш ефективному освоєнню матеріалу.

Вправа 1. Лото, де замість чисел фігурують пам'ятки Великобританії. Дана вправа є навчальною грою, яка спрямована на закріплення лінгвокраїнознавчих знань студентів. Вправа містить культурологічний аспект компетенції. Для кожного студента заготовлюється картка (ігрове поле), що мають декілька назв пам'яток. У дітей пам'ятки можуть бути одні й ті ж, але розташовуватися в різному порядку. Учитель показує картинку або фотографію об'єкта, а діти закривають відповідну їй, на їхню думку, назву фішкою. Наприкінці гри студенти перевіряють, чи всі назви були закриті.

Вправа 2. Накриваємо стіл для Мері Поппінс! Ця вправа розвиває культурологічний і лінгвістичний аспекти лінгвокраїнознавчої компетенції. Використовується наочний засіб навчання і тренується зорова пам'ять. Вправа перевіряє і закріплює засвоєний матеріал по темі: «Традиційні страви Великобританії». Вправа виконується з використанням інтерактивної дошки. Дітям дається таке завдання: Які страви будуть традиційними англійською обіді? Виберете із запропонованих картинок зі стравами ті, які Мері Поппінс схвалить. Діти називають потрібні страви, і викладач переносить відповідні картинки на «обідній стіл».

Вправа 3. «Колекція магнітів» передбачає безпосереднє включення студентів в практичну діяльність. Її можна організувати як гру, в якій бере участь дві команди. Учитель заготовлює магніти з різними зображеннями на країнознавчу тематику, вказуючи, як англійські особливості, так і національні особливості інших країн. Завданням команди є пошук всіх магнітів, які можуть стосуватися країни мови, що вивчається, і прикріпити їх в свою секцію на магнітній дошці. Перемагає та команда, яка впоралася першою і не допустила помилки.

Вправа 4. Перегляд відеоматеріалу охоплює психологічний аспект компетенції і може бути спрямованим на знайомство студентів з мовними особливостями англійців, поширеними кліше і моделлю поведінки при зустрічі з незнайомою людиною.

Вправа 5. «Заповни пропуски в діалозі». Метою даної вправи є закріплення засвоєного дітьми матеріалу, що охоплює соціальний аспект лінгвокраїнознавчої компетенції. Студенти повинні запам'ятати мовні особливості різних поколінь в британському суспільстві. Матеріал пропонується в текстовій формі у вигляді діалогу. Студенти повинні визначити, кому з героїв належать дані репліки, і заповнити пропуск відсутньою словом.

Ось приклад подібного діалогу: ...:

- Hello, How are you? ...:
- Good morning, Sir. I'm fine. Thank You. And how are you? ...:
- I'm fine too. Thank you. The weather is fine, is not it? ...:
- Yes, it is, Sir. ...:
- Well, see you later,:
- Good day, Sir.

Слова для вставки: little Robert, Mr. Davidson.

Таким чином, основною метою прийомів і способів пояснення або закріплення отриманого матеріалу є підвищення мотивації, інтересу до вивчення англійської мови, спрощення сприйняття нової інформації. Розвивається кругозір студентів, їх світогляд і загальнокультурний рівень. Завдяки використанню країнознавчих матеріалів заняття з іноземної мови відрізняються комунікативно-прагматичної спрямованістю, самостійністю, можливістю розвитку творчого потенціалу студентів, їх високою активністю і зацікавленістю у вивченні мови.

2.2. Web-мультимедія енциклопедія, як засіб вивчення курсу «Країнознавство Англії та США»

Інформаційна грамотність – це навик пошуку, відбору, обробки та систематизації лінгвістичного матеріалу; вміння критично оцінювати і використовувати інтернет ресурси для проведення різних типів лінгвістичних досліджень. Існує п'ять головних параметрів оцінки якості ресурсу: 10 сучасність / актуальність; надійність / достовірність, масштабність / глибина, точність і об'єктивність. Серед другорядних параметрів виділяються наступні: формат документа і графічний дизайн.

Віртуальні екскурсії – видовищний і доступний спосіб візуалізації, заснований на технології панорамних 3D фото, завдяки чому, практично як і в реальному житті, під час екскурсії можна дивитися вгору-вниз, фокусуватися на деталях, дивитися по сторонах. Створюється повна ілюзія

присутності, а враження, отримані в ході віртуальних екскурсій, можна порівняти з емоціями, що випробовуються в реальності. У зв'язку з чим, і саме вивчення іноземних мов, і осягнення особливостей культури країни мови, що вивчається стає в наші дні дуже захоплюючим. Принцип роботи з віртуальною екскурсією. Для кращої орієнтації відвідувачів віртуального туру присутній інтерактивна карта з «радаром», що показує напрямок перегляду і кут огляду. Віртуальна екскурсія ідеально підходить для подорожей по особливо охоронюваним природним територіям, екскурсій по містах і музеям. За своїм змістом виділяється кілька видів віртуальних екскурсій, які можуть бути організовані в режимі онлайн (інтерактивні екскурсії) або за допомогою мультимедіа-презентації: – біографічні – це екскурсії, пов'язані з біографією та творчістю / родом занять письменників, вчених, спортсменів і т.д. ; – краєзнавчі – це подорожі по рідному краю, його особливостями і визначними пам'ятками; – історико-географічні екскурсії знайомлять з історичними місцями, географічними особливостями країн і т.д. ;

– культурно-мистецькі дозволяють зануритися в світ музеїв, відвідати культурні місця;

– оглядові екскурсії – це сукупність декількох віртуальних екскурсій в рамках однієї теми.

Практичне завдання 1. Культурно-мистецькі екскурсії найбільш затребувані і розроблені в мережі інтернет. Майже у всіх музеїв на офіційних сайтах є 40 віртуальні екскурсії у вигляді віталень, уроків-подорожей по експозиціям музею, культурних місцях.

Уявіть, що в подорож за знаннями про культуру ви відправляєтеся зі своїм англомовним іншому:

а) відвідайте віртуальну екскурсію. Опишіть побачене на кожному поверсі в декількох реченнях англійською мовою для свого англомовного супутника;

б) побувайте в одному з Музейних комплексів. Поділіться враженнями англійською мовою; в) відвідайте сайт Національної галереї в Лондоні (The National Gallery, London, <https://www.nationalgallery.org.uk/>). Виберіть один з трьох запропонованих віртуальних турів (virtual tour). Задайте не менше п'яти питань своєї англійської співрозмовника;

г) після віртуальної екскурсії в Букінгемський палац <https://www.royal.uk/virtual-tours-buckingham-palace> поділіться своїми враженнями від побаченого на англійській мові;

д) знайдіть онлайн-колекцію на сайті головного історикоархеологічного музею Великобританії – Британському музеї в Лондоні (The British Museum, <https://britishmuseum.org/>), одному з найбільших музеїв світу, який займає друге місце по відвідуваності в світі після Лувру. Онлайнколекція є однією з наймасштабніших, в ній представлено понад 3,5 млн. експонатів. Тож не дивно, що опцій розширеного пошуку по сайту теж чимало, більше дванадцяти. Виберіть 3 експоната з колекції, задайте по ним питання свого супутника;

е) запросіть свого англійського друга прогулятися по галереям інших музеїв світу, запишіть свої враження на англійській мові для подальшої публікації у власному блозі:

* Національний музей Данії, Копенгаген (The National Museum of Denmark, <https://natmus.dk/>), це найбільший музей Данії, присвячений історії та культурі, розташований в будівлі XVIII століття в центрі Копенгагена. У музеї представлена історія Данії з давніх часів до наших днів, а також весь світ – від Гренландії до Південної Америки. На сайті є не тільки розділ онлайн-колекцій, а й безліч відео з докладним описом явищ і експонатів.

* Метрополітен-музей, Нью-Йорк (The Metropolitan Museum of Art, <https://www.metmuseum.org/>). Це четвертий за відвідуваністю музей світу, заснований в 1870 році, в основі якого три приватні колекції шедеврів європейського живопису. В онлайн-архіві музею – близько 400 тисяч робіт,

в тому числі зібрання робіт імпресіоністів і постімпресіоністів (в розширеному пошуку є безліч різних фільтрів), зображення можна завантажувати і використовувати в некомерційних цілях.

* Національний музей Нової Зеландії, Веллінгтон (The Museum of New Zealand Te Papa Tongarewa, <https://www.tepapa.govt.nz/>). Природна історія є основним напрямком національного новозеландського музею, в експозиції музею представлені колекції різних народностей і опис місцевих культур, гербарії і скелети стародавніх тварин, а особливою гордістю музею вважається гігантський кальмар: екземпляр завдовжки 10 метрів і вагою в 500 кг. В онлайн-розділі на сайті музею велику кількість фотографій, доступних для скачування, кожен експонат супроводжується коротким описом.

* Національний музей Ірландії (The National Museum of Ireland, <https://www.museum.ie/Natural-History/Exhibitions/Current-Exhibitions/3D-VirtualVisit-Natural-History>) /. Виберіть один з чотирьох турів по залах ссавців, риб, птахів, комах та ін.

2. Здійсніть віртуальний тур зі своїм англійським другом за допомогою одного з вподобаних кампусів світу. Задайте йому питання, розкажіть про свій університет. В екскурсії по університетам допоможе проект YouVisit (<https://www.youvisit.com/collegesearch/>), організований для підтримки зарубіжних абітурієнтів, яким складно уявити майбутнє місце навчання до безпосереднього прибуття туди. Тури супроводжуються коментарями студентів і викладачів. Запишіть свої враження на англійській мові для подальшої публікації в блозі.

Завдання для самостійного дослідження

1. Здійсніть історико-географічні віртуальні екскурсії по 2-3 запропонованим сайтам, після чого створіть власну оглядову екскурсію англійською мовою за обраною вами темою за допомогою презентації, де узагальніть і систематизуйте отримані знання:

* Сайт музею Галілея (Інститут і музей історії науки, <https://catalogue.museogalileo.it/index.html>) вартий уваги. У вас є можливість не тільки відвідати зали, а й подивитися докладні описи експонатів.

* Кунсткамера, Петербург (Музей антропології та етнографії ім. Петра Великого, <http://tour.kunstkamera.ru/#1241881465>). Крім перегляду 360- градусною панорами можна послухати розповіді екскурсовода. Хід екскурсії можна змінити самостійно, відразу вибравши відповідну географічну зону – Північна Америка; Японія; Африка на південь від Сахари; Близький і Середній Схід; Китай, Монголія і Корея; Індокитай; Індія, Індонезія та інші природничі колекції.

* Природознавство. Красиві, небезпечні, зникаючі (масштабна онлайнколекція від Google, <https://artsandculture.google.com/project/natural-history>). Основа проекту – матеріали природничо музеїв з усього світу, в зв'язку з чим вам доступно віртуальних туру. Ви можете в деталях розглянути древніх динозаврів, дізнатися про дивовижні здібності тварин або побачити, як виглядали предки людини. Можна шукати ресурси за форматами або темам: динозаври, рослини, птахи і багато іншого.

* 360cities (<https://www.360cities.net/>). На цьому сайті знайдете панорами природних пам'яток, міст, музеїв, є навіть панорами Марса.

2. Знайдіть інші віртуальні екскурсії пам'яток своєї країни / країни, що вивчається. Запишіть свої спостереження / враження на англійській мові для подальшої публікації у власному блозі. Як ідеї можете скористатися:

– віртуальною екскурсією в Великий Театр у Москві (<https://webtous.ru/ekskursii/virtualnaya-ekskursiya-v-bolshoj-teatr.html>), де можете відвідати зал для глядачів, царську ложу, біле фойє, бетховенський зал.

Така форма навчання як віртуальна екскурсія, безсумнівно, вимагає від учителя ретельної, попередньої підготовки.

1. Починати завжди потрібно з вибору теми;

2. Важливо визначити цілі і завдання екскурсії;
3. Після слід підібрати екскурсійні об'єкти і літературу, яка буде служити опорою для студентів;
4. Далі потрібно скласти маршрут екскурсії та підготувати текст (коментар) екскурсії;
5. Також потрібно задуматися над проблемними питаннями і завданнями для студентів, які вони будуть виконувати під час і після екскурсії;
6. Далі безпосередньо проводиться показ віртуальної екскурсії;
7. На заключному етапі проводиться рефлексія. [12]

Тепер розглянемо структуру уроку з використанням технології віртуальної екскурсії. .

1. Екскурсію слід починати зі вступної бесіди з студентами і введенням інформації, яка містить лінгвокраїнознавчу довідку про досліджувані об'єкти. Далі викладач повідомляє мету і завдання екскурсії, роздає маршрутні листи, знайомить із завданнями, які належить виконати після участі у віртуальній екскурсії. А також особливу увагу студентів слід звернути на способи переміщення від однієї експозиції до іншої, щоб забезпечити послідовність і логічність;

2. Під час віртуальної екскурсії студенти знайомляться з екскурсійними об'єктами і здійснюють пошук інформації, яка допоможе їм впоратися з проблемними питаннями та завданнями в кінці екскурсії.

3. Завершується екскурсія підсумковою бесідою, в ході якої викладач і студенти узагальнюють, систематизують побачену і почуту інформацію, відповідають на проблемні питання, діляться враженнями і перевіряють завдання. [2]

Для отримання найбільшого ефекту від віртуальної екскурсії необхідно розробити спеціальні питання і завдання для контролю розуміння

змісту і формування монологічного мовлення студентів, які вони можуть виконати по ходу або після екскурсії.

Наведемо кілька прикладів таких завдань:

Завдання для контролю розуміння змісту екскурсії:

1. Прослухайте (прочитайте) наступні твердження і погодьтеся або відкиньте їх (true / false).

2. Заповніть пропуски в пропозиціях якої бракує інформацією (Fill in the gaps).

3. Перегляньте наведені твердження і підберіть відповідне за змістом твердження до даної віртуальної екскурсії.

4. Перегляньте наведені на дошці слова і виберіть ті, які підходять для опису даної віртуальної екскурсії.

Завдання для формування монологічного мовлення студентів:

1. Опишіть віртуальний тур.

2. Складіть невеличке повідомлення про будь-яку подію.

3. Складіть план змісту монологічного висловлювання.

4. Уявіть собі ситуацію, пов'язану з приїздом в чуже місто, і розкажіть про

5. Складіть типове монологічне висловлювання для ситуацій по темі.

[10]

6. Проведіть екскурсію по місту, пам'ятки.

7. Складіть докладний опис віртуального туру, адресуючи його певної групи осіб і оформляючи засобами монологічного мовлення.

8. Підготуйте розгорнуте монологічне висловлювання з використанням текстових матеріалів для опису віртуального туру.

9. Зверніться з питаннями до співрозмовника.

10. Розкажіть про ..., використовуючи дану на дошці логіко-синтаксичну схему.

11. Розкажіть про ..., використовуючи вирази, дані на дошці.

12. Розкажіть про ..., використовуючи наведений на дошці план.

13. Розкажіть про ..., використовуючи наступні ключові слова. Завдання і вправи після перегляду екскурсії розраховані не тільки на закріплення, але і на розширення матеріалу. У підсумку вони допомагають розвивати мовну діяльність студентів. [6]

Як недивно викладач може зіткнутися з деякими труднощами, незважаючи на уявну простоту проведення віртуальних екскурсій на уроці. Одними з основних проблем є відсутність підключення школи до Інтернету, а також його низька швидкість або обмежена кількість комп'ютерів і комп'ютерних класів в школі. Рішенням може бути використання інтерактивних, мультимедійних екскурсій, які самостійно розробив учитель. Для таких екскурсій немає необхідності підключення до Інтернету і досить мати в кабінеті один комп'ютер і мультимедійний проектор. Плюс даної екскурсії в тому, що викладач сам відбирає потрібний матеріал, становить необхідний маршрут, змінює зміст відповідно до поставлених цілей. [2]

Віртуальні екскурсії можуть отримати особливу цінність при формуванні універсальних компетенцій, так як роботу можна організувати за методом проектів, які студенти можуть виконувати самостійно. В основі підготовки віртуальної екскурсії, як проекту, лежить певний алгоритм дій, який допоможе студентам домогтися успішного результату.

Можна виділити наступні етапи роботи над створенням віртуальної екскурсії:

1. Визначити тему.
2. Окреслити цілі та завдання екскурсії.
3. Створити творчу групу і вибрати керівника.
4. Скласти план роботи над проектом і роздати індивідуальні завдання членам групи.
5. Зібрати, вивчити і опрацювати матеріали.

6. Колективно узагальнити матеріали і створити «інформаційний портфель».

7. Скласти маршрут екскурсії, визначити порядок подання вибраних об'єктів.

8. Розробити кілька завдань для контролю розуміння змісту екскурсії.

9. Створити презентацію.

10. Підготувати «екскурсовода».

11. Провести екскурсію.

12. Провести рефлексію, перевірити завдання, підвести підсумки і оцінити роботу групи і кожного її учасника. [9]

Таким чином, підбиваючи підсумки розділу, можна зробити висновок, що підготувати і провести віртуальну екскурсію не складає великих труднощів, якщо слідувати певним планом. Але можна зіткнутися з низкою труднощів, які можна з легкістю подолати, якщо знати технічні можливості школи. Дана технологія навчання корисна не тільки студентам, а й викладачам, так як при створенні того чи іншого проекту педагоги поглиблюють свої знання з теми, покращують навички пошуку та адаптації інформації, що веде до підвищення їх професійної компетентності.

Віртуальні тури є одним з найефективніших і переконливих на сучасному етапі способів представлення інформації, адже вони дозволяють здійснювати захоплюючі віртуальні екскурсії і створюють у глядача повну ілюзію присутності, значимість і мотивація яких полягає в тому, що вони безпосередньо приносять шматочок справжньої культури країни досліджуваного мови, дають можливість подорожувати по різних країнах, відвідуючи парки, пам'ятники і будь-які інші пам'ятки.

Дане мовне середовище універсальне і може бути застосоване для створення дистанційного навчання. При цьому особливу важливість представляє той факт, що при використанні подібних середовищ у

викладача з'являється можливість в повній мірі використовувати ті педагогічні технології, які відповідають змісту освіти.

Прикладами мовного середовища, побудованої для іноземної мови, є такі [1]: VirtualSpeech, AltspaceVR, Immersive VR Education, ClassVR. Існує безліч програм, призначених для створення віртуального мовного середовища, проте дослідження, які провели фахівці даної області, показали, що не всі програми дозволяють створити віртуальне мовне середовище для повноцінної організації дистанційного навчання іноземної мови. Це пояснюється рядом причин [5].

По-перше, неспеціалізоване середовище навчання може бути реалізоване тільки за допомогою програмних засобів, а програмне забезпечення та педагогічні технології включаються як основні складові у віртуальне середовище навчання. На жаль, автори програмних засобів не завжди приділяють увагу цій особливості, що згодом призводить до обмеження деяких навчальних завдань, які ставлять перед собою методисти та розробники або до зміни змісту віртуального середовища навчання.

По-друге, створюючи віртуальне мовне середовище, потрібно враховувати специфіку предмета «іноземна мова» – спрямованість на практичне застосування і навчання комунікації, коли основою навчання є не придбання якихось певних знань, а розвиток декількох комунікативних компетенцій, які необхідні для грамотного застосування іноземної мови в різних сферах і ситуаціях спілкування. По-третє, необхідно забезпечення повноцінного функціонування шести видів інтерактивності: учень – учень, учень – учитель, учень – зміст, викладач – зміст, викладач – викладач, зміст – зміст, які дуже необхідні при навчанні іноземної мови.

Щоб уникнути проблем створюється спеціалізоване мовне середовище, що дозволяє в достатній мірі використовувати різні технічні засоби і електронні ресурси, а також мережу Інтернет, що сприяє зануренню в мовне середовище і забезпечує дистанційну взаємодію між ними.

Для створення віртуального мовного середовища, а також оптимізації процесу викладання іноземних мов існує набір технологій Web 2.0. Це платформа для сервісів і служб, яка дозволяє користувачам мережі Інтернет не тільки отримувати певну інформацію, але і виступати в ролі її творців. Ресурси, створені на базі даної платформи, стимулюють спілкування в Інтернеті.

Технології Web 2.0 є свого роду корпорацією, що залучає різних користувачів з усього світу. Однак вони є не тільки способом надання інформації, але також припускають співробітництво користувачів при створенні ресурсів. Їх розвиток супроводжується необхідністю формування нових способів оперування інформацією і способів управління отриманими знаннями і досвідом.

Е.Д. Патаракіна і Д.Б. Ярмах відзначають наступні переваги технологій Web 2.0 [23]:

– технології Web 2.0 відкривають нові можливості для включення в діяльність людей, що не володіють навичками програмування; – завдяки їх поширенню в мережі стає доступним безліч матеріалів, які можуть бути використані в навчальних цілях;

– технології Web 2.0 спрощують процес створення матеріалів і їх публікації в мережі, що дозволяє не тільки отримати до них доступ, а й сформувані свій власний контент;

– дані технології допомагають у формуванні особистого простору;

– Web 2.0 розширюють можливості викладача і студентів в мережевих спільнотах.

В процесі розвитку технологій Web 2.0 сформувалися чотири великі форми впливу [23, с. 20]:

1. Дослідження: технології Web 2.0 пропонують студентам нові способи проведення досліджень. Вони створюють нові форми та інструменти запиту інформації, нові структури організації даних в мережі

Інтернет. Хоча це і допомагає студенту бути незалежним дослідником, але також приносить йому і викладачеві проблеми.

2. Мовна грамотність передбачає удосконалення певного ставлення до мови. Ключовим є взаємодія письма і мови. Комп'ютеризація сфери комунікації показала, що володіння іноземними мовами необхідно особливо в телекомунікаційних мережах, де важливим є обмін усними та письмовими повідомленнями. Спонтанна бесіда з носіями мови вимагає володіння іноземною мовою на достатньому для цього рівні.

3. Співпраця. Найважливішим моментом використання технологій Web 2.0 є забезпечення спілкування між користувачами. Вони допомагають студентам приймати спільні рішення і реалізовувати їх. Технології Web 2.0 пропонують студентам набір інструментів, які підтримують форми навчання, які передбачають спільне вирішення поставлених завдань.

4. Публікація включає написання оригінального матеріалу, не схожого на інші. Web 2.0 пропонують інструменти і аудиторію.

Крім того, існує безліч web-ресурсів, які допомагають в організації продуктивної співпраці. Вони являють собою сервіси для роботи з дидактичним матеріалом, які можна уявити в ігровій формі. Нижче представлені ресурси, які мають найбільшу зрстудентисть в застосуванні і стимулюють студентів до навчання на іноземній мові, що особливо цінно для створення природних комунікативних ситуацій. У них можна не тільки вибрати готовий матеріал, а й створити свій.

StudyStack (посилання: <https://www.studystack.com/>) Даний сервіс дозволяє не тільки використовувати готові картки із завданнями, але і створювати свої власні. За допомогою шаблонів можна конструювати різні кросворди, вікторини, тести, таблиці, ігри зі словами, які в подальшому можна роздрукувати або додати на сайт або блог. Інструменти, пропоновані сайтом, можна використовувати як на уроці, так і при самостійній роботі з формування мовної та навчально-пізнавальної компетенцій. Їх

застосування підвищує мотивацію студентів до вивчення нових лексичних одиниць і формування навичок самоконтролю.

GoAnimate (посилання: <https://www.vyond.com/>) Рекомендується використовувати даний сервіс на уроках вдосконалення навичок діалогічного мовлення. Даний ресурс дає можливість створити діалоги, вибрати героїв, місце дії і анімацію. Ті, що навчаються друкують діалог, і він оживає.

ToonDo (посилання: <http://www.toondoo.com/>) Як і попередній ресурс, він дозволяє удосконалювати навички діалогічного мовлення, реалізуючи ситуації спілкування відповідно до комунікативними завданнями і типами міжособистісного спілкування. Можливості використання: модель складання власного діалогу і діалог з пропущеними фразами для відтворення. Пропонуються різні типи завдань: розіграти діалог за ролями; відновити пропущені репліки; скласти діалог за зразком; скласти діалог відповідно до ситуації, представленої на зображенні.

Kubbu (посилання: <http://www.kubbu.com/>) Сервіс допомагає створювати інтерактивні завдання з метою оптимізації навчального процесу. Тут можна робити кросворди, тести, завдання на відповідність і зіставлення. Одна з переваг даного ресурсу – можливість проведення дистанційного онлайн-тестування. Можливість створення індивідуальних та групових акаунтів дозволяє здійснювати різнорівневі навчання, а також реалізувати принципи особистісно-орієнтованого навчання.

LearningApps.org (посилання: <https://learningapps.org/>) Додатки, представлені на даному сайті, дозволяють створювати такі типи завдань: завдання на співвіднесення і відповідності; множинний вибір; завдання-вставки до відеофрагментів; завдання на множинний вибір з мультимедійним змістом (вікторина); стрічка часу; завдання на встановлення правильного порядку.

Edcanvas.com

(посилання:

<https://www.tes.com/lessons/kzvgkmVTNF77Q/edcanvas-com>) Користуючись цим сервісом, можна створювати інтерактивний план уроку, в якому чітко відображена послідовність матеріалу з включеними в нього ресурсами (аудіо- і відеоматеріали, презентації, подкасти, інтерактивні завдання). Робота сервісу заснована на систематизації матеріалу, презентації та спільному використанні. Урок складається на основі тим і шаблонів. Ці матеріали можна застосовувати при дистанційному навчанні, дозволяючи навчаються строго слідувати від одного етапу до іншого, виконуючи всі необхідні завдання.

Glogster.edu (посилання: <http://edu.glogster.com/>) Даний сервіс використовується в освітніх цілях викладачами та студентами в усьому світі. Він дозволяє створювати інтерактивні плакати й інтерактивні мультимедійні повідомлення (glogs), з вмістом яких взаємодіють читачі. Тут можна інтегрувати динамічні вправи і мультисенсорні ресурси. Ресурс був запущений як інтернет-платформа для навчання в 2009 році. Тут викладачі і навчаються можуть створювати glogs в якості навчальних посібників, а також ділитися ними з іншими користувачами в своєму особистому віртуальній класній кімнаті. Створені плакати можна також розміщувати на зовнішніх сайтах і блогах. Користувачі сервісу можуть зробити інтерактивний плакат, на якому в певному порядку, відповідно до цілей і завдань, розташовані гіперпосилання, відеоматеріали, текст, фотографії. Сервіс відкриває нові можливості для групової та індивідуальної роботи над різними проектами, дозволяючи систематизувати і представити отриманий в ході взаємодії продукт.

РОЗДІЛ 3

ПЕРЕВІРКА РЕАЛІЗАЦІЇ МОДЕЛІ В ПРАКТИЦІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Аналіз експериментальної роботи

Дослідження проводилося на базі 2 курсу факультету української й іноземної філології та журналістики Херсонського державного університету.

Дослідно-практична діяльність включала в себе 4 етапи:

1. Початковий етап (включає довідку про країну, установку на розуміння).
2. Демонстрація екскурсії.
3. Контроль розуміння змісту за допомогою питань.
4. Складання монологу за допомогою різноманітних завдань.

У процесі роботи з реалізацією зазначених вище етапів можна вдатися до використання безлічі вправ і прийомів для формування навичок монологічного мовлення в студентів.

Варіанти завдань можуть бути наступними:

1. Переглянути віртуальну екскурсію і погодитися з наступним.
2. Прослухати або прочитати пропозиції, доповнити і / або спростувати їх.
3. Заповнити пропуски відсутньої інформацією.
4. Скласти монолог за допомогою різних завдань.
5. Описати тур.
6. Скласти повідомлення про будь-яку подію.
7. Скласти план монологу.
8. Уявити собі ситуацію приїзду в місто і розповісти про ...
9. Скласти монолог для ситуації по темі.
10. Провести екскурсію по місту або пам'ятки.
11. Відповісти на питання.
12. Підібрати слова для опису віртуального туру.
13. Переглянути наведені твердження і вибрати за змістом до даної екскурсії.

14. Розглянути написані на дошці слова і вибрати відповідні для опису туру.
15. Переглянути список кліше і вибрати відповідні для опису туру.
16. Створити письмовий опис туру.
17. Створити докладний опис, звертаючись до конкретної аудиторії.
18. Підготувати розгорнуте висловлювання з опорою на текстові матеріали.
19. Задати питання співрозмовнику.
20. Уявити ситуацію з приїздом в чуже місто і розповісти про ...
21. Написати план монологу.

Вправи розраховані не тільки на закріплення матеріалу, а й на його розширення. Підсумком наведених вище завдань стануть висловлювання студентів: їх мовна діяльність, в якій вони всі стають учасниками мовної взаємодії. Тому необхідно, щоб віртуальний тур бачили всі студенти і всі могли прийняти в ньому участь.

Завдання хороші тим, що мотивуючи учня продовжувати англійський діалог ставлять його в ситуацію, коли потрібно висловлювати свої думки, складати висловлювання українською і потім перекладати англійською. Також вони дають можливість диференціації згідно з рівнем знань, наприклад, для більш слабких студентів, завдання переглянути список кліше, та за зразком, описати тур, буде під силу.

Важливо розуміти, що використання віртуальних екскурсій на уроках іноземної мови сприяє підвищенню інтересу студентів до предмету, активізації їх мовної діяльності, розвитку навичок самостійної роботи і роботи в колективі, ефективному формуванню всіх видів мовної діяльності, допомагають студентам проявити творчу ініціативу, краще запам'ятовувати надається матеріал, розширити їх кругозір.

Одразу після виконання вправ було проведено опитування студентів, які вивчають курс «Країнознавство Англії та США» чи допомогли Web мультимедіа продукти краще засвоїти інформацію? З відповідей я

розробила діаграму (див. Додаток 1). Результатом магістерського дослідження є написана стаття.

Таким чином, на закінчення розгляду даного питання слід ще раз зазначити, що використання нових інформаційних технологій в навчанні іноземної мови допомагає сформувати соціокультурні знання, удосконалити навчальний процес, зробити урок більш цікавим, а також дозволяє ефективніше працювати з інформацією, звертаючи більшу увагу на розвиток інтелектуальних, граматичних, лінгвістичних, аудитивних, усно – мовленнєвих умінь і навичок студентів.

ВИСНОВКИ

Здійснено аналіз досліджуваної проблеми в педагогічній теорії та практиці. Інформаційні технології значно спрощують підготовку спеціалістів до занять з країнознавства Англії та США. За допомогою комп'ютеризації навчальних аудиторій і наявності мультимедійних кабінетів викладачі іноземної мови можуть ще й чути та бачити, а не лише читати (фільми, відеоролики, музика, аудіо треки), що пов'язані з культурою інших країн. У результаті підвищується інтерес студентів до країнознавства. У процесі опитування студентів ВНЗ України, які вивчають англійську як основну або другу іноземну мову, виявилось, що схвальне відношення до дисципліни

«Країнознавство Англії та США» висловлює 100% респондентів. Це певним чином пов'язано з використанням інформаційних технологій, що надають можливість приєднатися до атмосфери країни, мова якої вивчається. Велика частина підручників не сприяє формуванню необхідного рівня мовної компетенції та підтримки мотивації студентів, для того, щоб вирішити дані проблеми і підвищити ефективність освоєння країнознавчої компетенції. Тому, варто використовувати додаткові ресурси, залучати цікаві країнознавчі матеріали. До того ж, варто необхідно спонукати студентів до самостійного пошуку подібного роду матеріалів, організовуючи співпрацю з різноманітними джерелами, піклуватися про формування сприятливої психологічної паузи на уроці. Великий мотивуючий потенціал полягає характеризується чергуванням різноманітними типами, що представляють собою інтерес діяльностей, різного роду уроків.

Охарактеризовано сутність і зміст моніторингу викладання країнознавства в шкільній практиці. Країнознавчий підхід у вивченні іноземної мови є фактором розвиваючого навчання. Країнознавство має пізнавальне значення, тому що воно розширює загальний кругозір тих, хто вивчає іноземну мову; воно формує країнознавчу компетенцію – це знання учнів про культуру країни, мова якої вивчається (історія, географія,

економіка, традиції та звичаї країни).

Для того, щоб успішно формувати країнознавчу компетенцію слід використовувати різні дидактичні і наочні засоби навчання: опитувальник є формою роботи з матеріалом лінгвокраїнознавчого змісту; навчальна лінгвокраїнознавча картка слугує шляхом представлення лексичних одиниць з національно-культурним компонентом; усна робота за результатами перегляду відеосюжетів та інших матеріалів. Доступ до цікавих країнознавчих матеріалами черпаємо з інтернету. Телебачення, художня література, засоби масової інформації і інше є джерелами звідки ми можемо отримати необхідну країнознавчу інформацію. Перераховані джерела ефективно використовуються в навчанні іноземної мови. Але для того щоб залучити студентів до вивчення країнознавчої інформації, необхідне використання різних видів діяльності: фронтальну, групову роботу, парну та індивідуальну. До одного з найбільш цікавих і ефективних засобів відносять перегляд відеофільмів про Англію та США. Слід враховувати адаптованість даних фільмів до віку і рівня володіння іноземною мовою, адже в іншому випадку учень не зможе виконати необхідні завдання, відповідно ефективність навчання буде дорівнює нулю. Теоретично обґрунтована та розроблена методичний супровід вчителя іноземної мови у викладанні країнознавства. Для формування країнознавчої компетенції, в роботі запропоновані вправи, що сприяють більш ефективному освоєнню матеріалу.

Експериментально перевірено ефективність методичного супроводу. Вправи розраховані не тільки на закріплення матеріалу, а й на його розширення. Підсумком наведених вище завдань стануть висловлювання студентів: їх мовна діяльність, в якій вони всі стають учасниками мовної взаємодії. Тому необхідно, щоб віртуальний тур бачили всі студенти і всі могли прийняти в ньому участь. Завдання хороші тим, що не тільки мотивують учня продовжувати англійський діалог, а й ставлять його в

ситуацію, певні межі, коли потрібно висловити власні думки, тобто скласти думки на українській мові і потім перекласти англійською. Дані завдання дають можливість поділу відповідно до рівня знань, наприклад, для більш слабких студентів, завдання переглянути список кліше, та за зразком, описати тур, буде під силу. Слід ще раз зазначити, що використання нових інформаційних технологій в навчанні іноземної мови допомагає сформувати соціокультурні знання, удосконалити навчальний процес, зробити урок більш цікавим, а також дозволяє ефективніше працювати з інформацією, звертаючи більшу увагу на розвиток інтелектуальних, граматичних, лінгвістичних, аудитивних, усно – мовленнєвих умінь і навичок студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Веклич Ю.І. Країнознавство. Курс лекцій. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2004. – С. 59 – 88.
2. Вигран О.Ф. Знайомтеся: Великобританія: Пробн. підруч. / За ред. О.М. Константинової. – К.: Форум, 2001. – С. 49-53.
3. Вигран О.Ф., Константинова О.М., Крупська І.Л., Теленкова С.І. Знайомтеся: Сполучені Штати Америки. Пробн. підручн. – К.: Форум, 2002. – С. 20-28.
4. Гогильчин С.И. Британия сегодня: Пособие по страноведению. – Донецк: Академия, 1997. – С. 7-13, С. 45-52.
5. Морська Л.І. Змістове наповнення моделі підготовки майбутнього вчителя іноземних мов до використання інформаційних технологій у професійній діяльності // Іноземні мови. - 2007. - № 3. - С.33-38.
6. Огурцова О.Л. Навчання ділової англійської мови з використанням Інтернет-ресурсів // Іноземні мови. - 2006. - № 4. - С.26-29.
7. Филатова А.В. Характеристика трудностей, возникающих при работе над групповыми Веб-проектами, и способы их преодоления // Вестник МГУ. Сер.19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. - 2007. - № 2. - С.169-179.
8. Свиридчук В.П. Інтернет-технології у процесі оволодіння студентами-заочниками вищих мовних навчальних закладів іншомовних писемним спілкуванням // Іноземні мови. - 2006. - № 4. - С.22-25.

9. Свиридчук В.П. Навчання писемного мовлення студентів-філологів за допомогою інтерактивних вправ в Інтернеті (на матеріалі німецької мови) // Іноземні мови. - 2009. - № 1. - С. 43-46.
10. Нестеренко О.А. Інтернет у навчанні читання іспанською мовою як другою іноземною // Іноземні мови. - 2006. - № 3. - С.39-43.
11. Вікіпедія - <http://uk.wikipedia.org/wiki/>
12. Стеценко Г.В. Технологія Веб 2.0 як засіб використання Веб ресурсів майбутніми вчителями інформатики <http://galanet.at.ua/publ/1-1-0-27>
13. Федор Л.М. Технології WEB-2. Урок інформатики - http://osvita.ua/school/lessons_summary/informat/6271
14. Google Docs - <http://www.google.com/google-d-s/tour1.html>
15. Moodle - <http://moodle.udec.ntu-kpi.kiev.ua/moodle/mod/resource/view.php?id=9711>
16. Гузеев В. Основа авторской технологи / В. Гузеев // Народное образование. - 1998. - №9. - С. 33.
17. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання: [навч. ред. С.Ю.Ніколаєва]. - Відділ сучасних мов. Страсбург. - К. : Ленвіт, 2003. -273 с.
18. Зязюн І. Технологізація освіти як історична неперервність / І. Зязюн // Неперервна педагогічна освіта. Теорія і практика. -2001. -Вип.1. - С. 73-85.
19. Мазоха Д. С. Педагогіка: [навч. посіб.] / Д. С Мазоха, Н. І. Опанасенко. - К.: Центр початкової літератури, 2005.-232 с.
20. Миндерова О.Н. Комп'ютер на уроках математики // Обдарована дитина. - 2003. - № 1. - С.30.
21. Модернізація вищої освіти України і Болонський процес: [уклад. М.Ф.Степко, Я.Я. Болюбаш, К.М. Лемківський, Ю.В.Сухарніков; відп. ред. М.Ф.Степко]. -К., 2004. - С.6-7.

22. Носенко Є. Л. Використання ІТ в освіті / Є. Л. Носенко // Освіта. - 2001. - № 7. - С. 16-18.
23. Руденко-Моргун О. І. "Комп'ютерні технології як нова форма навчання" О. І. Руденко-Моргун // "Іноземні мови в школі". - 2001р. - № 2. - С. 12.
24. Сисоєва С. О. Творчий розвиток особистості в процесі неперервної професійної освіти / С. О. Сисоєва //
25. Неперервна професійна освіта: теорія і практика: зб. наук. пр. // За ред. І. А. Зязюна та Н. Г. Ничкало. - у 2 ч. - Ч. 1.-К, 2001.-С. 45-53.
26. Коваленко Л. Роль та місце курсу «Лінгвокраїнознавство» в підготовці фахівців з іноземних мов / Л. Коваленко, Н. Шевченко // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. – 2006. – №40. – С. 46-48.
27. Кубрак С. Можливості використання сучасних інформаційних технологій при вивченні країнознавства у вищих навчальних закладах / С. Кубрак // Актуальні проблеми професійно-педагогічної освіти та стратегії розвитку: зб. наук. праць. – Житомир: Вид-во ЖДУ, 2006. – С. 83-85.
28. Ольшанський Д.В. Дидактичні особливості навчання іноземних мов з використанням сучасних інформаційних технологій у процесі фахової підготовки вчителів-філологів в умовах кредитно-модульної системи навчання / Д.В. Ольшанський // Професійна підготовка вчителів в умовах упровадження кредитно- модульної системи:

- матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції. – С. 230-235.
29. Шмирова О.В. Проблема застосування інформаційних технологій у викладанні англійської мови / О.В. Шмирова // Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Методичні та психологічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі». – Х.: ХНУ ім. Каразіна. – 2012. – 231 с.
30. Александрова Т. И. Преподавание страноведения на основе взаимосвязанного обучения различным видам речевой деятельности [Электронный ресурс] / Т. И. Александрова, С. К. Соловьева // Лингвометодические проблемы преподавания иностранных языков в высшей школе. – Режим доступа: http://sgu.ru/files/nodes/17787/lingwo_vup_2doc. – Назва з екрана.
31. Верещагин Е. М. Язык и культура. Три лингвострановедческие концепции: лексического фона, речеповеденческих тактик и сапиентемы / Е. М. Верещагин, В. Г. Костомаров / под ред. и с послесл. акад. Ю. С. Степанова. – М. : Индрик, 2005. – 1040 с.
32. Коган Ю. М. Країнознавство як компонент професійної підготовки вчителів іноземної мови у вищих навчальних закладах : автореф. дис... канд. пед. наук / Коган Ю. М – Луганск, 2006. – 20 с. Олійник Л. Й. Інноваційні технології викладання іноземних мов [Електронний ресурс] / Л. Й. Олійник // Режим доступа: <http://www.rusnauka.com/1NIO2008/Philologia/25447.doc.htm>. – Назва з екрана.
33. Соловьева И. Ю. Проектный метод в курсе страноведения для высших учебных заведений [Электронный ресурс] / И. Ю. Соловьева. – Режим доступа: <http://distant.ioso.ru>. – Назва з екрана

Додаток 1

